

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Regulaminowej,
Etyki i Spraw Senatorskich (42.)

9 marca 2022 r.

Porządek obrad:

1. Analiza oświadczeń senatorów X kadencji o stanie majątkowym złożonych według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.

Początek posiedzenia o godzinie 9 minut 00)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący
Sławomir Rybicki)

PRZEWODNICZĄCY
SŁAWOMIR RYBICKI

Dzień dobry.

Otwieram czterdzieste drugie posiedzenie Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich.

Informuję wszystkich państwa, że posiedzenie komisji jest transmitowane w internecie.

Chciałbym w tej chwili sprawdzić, czy wszyscy senatorowie i goście, którzy chcieli wziąć udział w posiedzeniu komisji, zostali już włączeni do posiedzenia. Dziękuję.

Wszystkich państwa senatorów obradujących zdalnie proszę o upewnienie się, czy państwa iPady są podłączone do zasilania, a kamery w nich włączone. Proszę także o takie zapewnienie położenia iPada i obiektywu kamery, aby byli państwo widoczni podczas połączenia.

Chciałbym sprawdzić kworum, ale wiem, że to kworum jest. Tak że dziękuję za tę informację.

Czy wszyscy senatorowie członkowie komisji, którzy biorą udział w posiedzeniu w sposób zdalny, są połączeni? Dziękuję.

Proszę państwa, przechodzimy do porządku posiedzenia. Dzisiaj w porządku obrad komisji jest jeden punkt: analiza oświadczeń senatorów X kadencji o stanie majątkowym złożonych według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.

Czy są uwagi do tego porządku? Nie ma.

Uznaję zatem, że porządek został przyjęty.

Proszę państwa, Szanowni Państwo Senatorowie, zgodnie z Regulaminem Senatu Komisja Regulaminowa, Etyki i Spraw Senatorskich analizuje oświadczenia majątkowe składane przez Senatorów w trakcie kadencji i przedstawia

opinię na temat tych oświadczeń Prezydium Senatu. Jak co roku ten obowiązek staramy się realizować po tym, jak oświadczenia przechodzą również kontrolę prowadzoną przez właściwe dla miejsca zamieszkania senatorów urzędy skarbowe.

Witam na posiedzeniu dyrektor Biura Spraw Senatorskich, panią Annę Białkowską. Chciałbym, aby zanim przejdziemy do debaty, pani dyrektor, która merytorycznie zajmuje się całą sferą organizacji współpracy z senatorami w zakresie wyjaśnień i korekt składanych do tych oświadczeń... Poproszę panią dyrektor o przedstawienie wyników prac biura w tym zakresie.

DYREKTOR BIURA
SPRAW SENATORSKICH
W KANCELARII SENATU
ANNA BIAŁKOWSKA

Panie Przewodniczący...
(Brak nagrania)

DYREKTOR BIURA
SPRAW SENATORSKICH
W KANCELARII SENATU
ANNA BIAŁKOWSKA

Dziękuję pięknie, teraz już...

(Przewodniczący Sławomir Rybicki: Musimy zacząć od początku, tak aby w protokole była pełna wypowiedź pani dyrektor.)

Oczywiście.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Ustawa z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora nakłada na parlamentarzystów obowiązek składania oświadczeń majątkowych. Oświadczenia majątkowe

weryfikowane są przez opinię publiczną, a niezależnie i z mocy ustawy przez urzędy skarbowe, Komisję Regulaminową, Etyki i Spraw Senatorskich oraz Centralne Biuro Antykorupcyjne.

Składane oświadczenia majątkowe dotyczą majątku odrębnego oraz objętego małżeńską wspólnością majątkową. Oświadczenia zawierają w szczególności informacje o zasobach pieniężnych, nieruchomościach, uczestnictwie w spółkach handlowych, udziałach, akcjach w spółkach handlowych, o nabyciu od Skarbu Państwa i innej państwowej osoby prawnej, jednostek samorządu terytorialnego mienia, które podlegało zbyciu w drodze przetargu, a także o prowadzonej działalności gospodarczej i zajmowanych stanowiskach w spółkach, dochodach osiągniętych z tytułu zatrudnienia bądź innej działalności, mieniu ruchomym o wartości powyżej 10 tysięcy zł, zobowiązaniach pieniężnych o wartości powyżej 10 tysięcy zł, w tym zaciągniętych kredytach i pożyczkach, oraz warunkach, na jakich zostały udzielone. Należy nadmienić, iż oświadczenia majątkowe składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej na podstawie art. 233 §1.

Podczas dzisiejszego posiedzenia przedstawię Wysokiej Komisji pokrótce analizę oświadczeń majątkowych przeprowadzoną przez właściwe urzędy skarbowe, które w roku 2021 zgłosiły uwagi do oświadczeń o stanie majątkowym złożonych według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.

Do 36 oświadczeń majątkowych złożonych przez państwa senatorów uwagi... Do tych 36 oświadczeń majątkowych wniosły swoje uwagi urzędy skarbowe, a w 64 oświadczeniach majątkowych senatorów urzędy skarbowe nie stwierdziły nieprawidłowości. Otrzymałyśmy odpowiedzi ze wszystkich urzędów skarbowych. Wszyscy senatorowie złożyli oświadczenia w ustawowym terminie. Oświadczenia zostały przedłożone do urzędów skarbowych i poddane analizie przez właściwe urzędy skarbowe, które tradycyjnie zgłaszają mniej bądź bardziej szczegółowe uwagi dotyczące kwestii w zasadzie drugorzędnych. Urzędy skarbowe są w stanie dokonać kompleksowej analizy oświadczeń majątkowych poprzez kontrolę krzyżową z innymi dokumentami składanymi przez senatorów jako obywateli, czyli z dokumentami dotyczącymi transakcji, podatków odprowadzonych z różnych tytułów czy transakcji cywilnoprawnych.

Państwo senatorowie są na bieżąco informowani przez Biuro Spraw Senatorskich o uwagach urzędów skarbowych i zdecydowana większość... Tak naprawdę tylko jeden z senatorów nie złożył korekty do oświadczenia majątkowego ze względu na uwagi, które właśnie urząd skarbowy przedstawił.

Równoległe do analiz urzędów skarbowych, które wpływają do Kancelarii Senatu, w ramach prowadzonych postępowań i kontroli rzetelności, prawdziwości oświadczeń o stanie majątkowym, o których mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora, analizy dokonuje Centralne Biuro Antykorupcyjne w trybie i na zasadach określonych w rozdziale IV ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o CBA. W roku 2020 i 2021 Centralne Biuro Antykorupcyjne wystąpiło do szefa Kancelarii Senatu z wnioskami o dostarczenie uwierzytelnionych kopii składanych oświadczeń majątkowych trojga senatorów. Państwo senatorowie złożyli stosowne wyjaśnienia.

Po analizie uwag zgłoszonych przez urzędy skarbowe wydaje się, iż wśród nich nie ma takich, które można byłoby uznać za poważny zarzut, że w oświadczeniu majątkowym występują dane, informacje, nieścisłości, które pozwalają podejrzewać, że sporządzono je nierzetelnie czy też że oświadczenie majątkowe dowodzi popełnienia czynów niedozwolonych czy niemoralnych, które wymagają specjalnych działań organów Senatu. Uwagi dotyczące zwykłe uchybień, które nie wynikają z celowych błędów, nie świadczą również o złej woli państwa senatorów. W stosunku do jednego z oświadczeń urząd skarbowy wystąpił do marszałka Senatu z informacją o znacznym zwiększeniu łącznej wartości składników majątku senatora w ciągu 2020 r. Po złożeniu wyjaśnień przez senatora urząd skarbowy nie stwierdził nieprawidłowości.

Najczęściej zgłaszanym przez urzędy skarbowe zastrzeżeniem dotyczącym oświadczeń majątkowych składanych na dzień 31 grudnia 2020 r. jest brak określenia przynależności majątkowej środków pieniężnych, samochodu, kredytu do majątku odrębnego lub majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową. Ponadto urzędy skarbowe sygnalizowały następujące nieprawidłowości: wskazanie wysokości przychodu zamiast dochodu uzyskanego ze stosunku pracy, błędne wskazanie wysokości uposażenia senatorskiego, niewykazanie dochodów

z tytułu działalności wykonywanej osobiście, w tym umowy o dzieło i umowy-zlecenia, brak określenia warunków, na jakich udzielono zobowiązań pieniężnych, rozbieżności między adresem zamieszkania podanym w oświadczeniu majątkowym i zgłoszonym do urzędu skarbowego, rozbieżności w wysokości kwoty dochodów wynikających z zeznania podatkowego i wskazanych w oświadczeniu majątkowym, brak wskazania tytułów prawnych do posiadanych nieruchomości, brak wskazania nazwiska panińskiego, brak wskazania kwoty wkładów wniesionych do spółki.

Zgłoszone uwagi urzędów skarbowych dają świadectwo temu, iż uchybienia mają zwykle charakter porządkowy i są konsekwencją anachroniczności formularza oświadczenia majątkowego, a tym samym również części ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora. W związku z tym w odpowiedzi na powtarzające się od lat uwagi, zgłaszane również przez Komisję Regulaminową, Etyki i Spraw Senatorskich, na temat potrzeby dokonania zmian w formularzu oświadczeń o stanie majątkowym, jak również ujednoczenia kryteriów oceny tych oświadczeń, jakiej dokonują urzędy skarbowe, Kancelaria Senatu podjęła kroki, które mogą prowadzić do podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej modyfikacji wzoru oświadczenia majątkowego.

Reasumując, powiem, że Biuro Spraw Senatorskich rekomenduje, aby Wysoka Komisja wzięła pod rozwagę zaprezentowanie Prezydium Senatu opinii, iż wszystkie oświadczenia majątkowe zostały złożone do marszałka Senatu zgodnie z wymaganym terminem, podlegały one weryfikacji właściwych urzędów skarbowych, a większość uchybień, które zostały stwierdzone w opiniach organów podatkowych, ma charakter drugorzędny i nie świadczy o złej woli bądź chęci ukrycia lub zatajenia majątku przed opinią publiczną i po wyjaśnieniach złożonych w urzędach skarbowych przez zainteresowanych państwa senatorów urzędy nie stwierdziły nieprawidłowości.

PRZEWODNICZĄCY
SŁAWOMIR RYBICKI

Dziękuję, Pani Dyrektor.
Otwieram dyskusję.

Czy w pierwszej kolejności są pytania do pani dyrektor? Nie ma.

Dziękuję, Pani Dyrektor.

Szanowni Państwo Senatorowie, wszyscy państwo otrzymaliście w materiałach przed posiedzeniem komisji projekt opinii komisji. Ja tę opinię za chwilę przeczytam. Dla porządku powinniśmy tę opinię przed poddaniem pod głosowanie odczytać. Ale najpierw kilka słów komentarza do wystąpienia pani dyrektor.

Najważniejsze chyba w tym wszystkim, o czym pani powiedziała, jest to, że senatorowie składają oświadczenia zgodnie z najlepszą wolą i że te przypadki, w których są wykrywane tzw. nieprawidłowości, nie wynikają ze złej woli, a raczej z niedoskonałości czy archaiczności dyspozycji zawartych w oświadczeniu majątkowym, którego wymagania już nie przystają do współczesnych wyzwań, w szczególności w zakresie różnych instrumentów finansowych. To stwierdziliśmy i w tej kadencji, i w poprzedniej. To wymaga inicjatywy ustawodawczej w zakresie zmiany ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora. Te prace toczyły się w Sejmie, wiemy, że zakończyły się ustawą, która nie weszła do obrotu prawnego, i przed klasą polityczną jest wyzwanie, aby zrobić w tym zakresie oczekiwaną, potrzebną, będącą też w interesie samych polityków nowelizację ustawy.

Proszę państwa, przeczytam projekt opinii.

„Opinia Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich na temat oświadczeń majątkowych złożonych przez senatorów X kadencji według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.

Na posiedzeniu w dniu 9 marca 2022 r. Komisja Regulaminowa, Etyki i Spraw Senatorskich, w oparciu o uwagi urzędów skarbowych, dokonała analizy oświadczeń majątkowych złożonych przez senatorów X kadencji, według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.

Komisja w swojej opinii odnosi się do stanowisk przedstawionych przez urzędy skarbowe do przesłanych im oświadczeń. Urzędy skarbowe dysponują pełną dokumentacją podatkową odnoszącą się do aktywności gospodarczej i zawodowej osób składających oświadczenia majątkowe, łącznie z deklaracjami podatkowymi dotyczącymi nieruchomości i transakcji cywilnoprawnych. Z tego względu komisja, dokonując analizy, opierała się w znacznej mierze na opiniach urzędów skarbowych.

Komisja pragnie poinformować Prezydium Senatu, iż wszyscy zobowiązani senatorowie złożyli oświadczenia majątkowe w ustawowym terminie. Obowiązek składania oświadczeń majątkowych, nałożony m.in. na parlamentarzystów, ma na celu zapewnienie transparentności dochodów uzyskiwanych przez osoby zajmujące ważne stanowiska w strukturze państwowej i zapobieganie przypadkom zdobywania środków z nielegalnych źródeł.

Urzędy skarbowe zgłosiły uwagi do oświadczeń 36 senatorów. Analiza opinii urzędów skarbowych wskazuje, że nie sygnalizowały one wystąpienia podejrzeń działań o charakterze nielegalnym oraz nie podnosiły zarzutów pozwalających podejrzewać nierzetelność przy sporządzaniu oświadczeń majątkowych senatorów.

W przypadku jednego z oświadczeń majątkowych urząd skarbowy wystąpił w informacją do marszałka Senatu o znacznym zwiększeniu łącznej wartości składników majątku senatora w ciągu roku 2020. Po złożeniu wyjaśnień przez senatora urząd skarbowy nie stwierdził nieprawidłowości.

Zastrzeżenia urzędów skarbowych odnosiły się przede wszystkim do wpisów omyłkowych i nieumyślnych pominięć. Dokonując analizy poszczególnych oświadczeń o stanie majątkowym, urzędy skarbowe stwierdzały szereg druzgórnych, mocno zróżnicowanych w formie oraz treści uchybień. Najczęściej zgłaszanym zastrzeżeniem był brak określenia przynależności majątkowej środków pieniężnych, ruchomości, zobowiązań do majątku odrębnego lub majątku objętego małżeńską wspólnością majątkową. Ponadto urzędy sygnalizowały nieprawidłowości dotyczące wskazywania kwot przychodu zamiast dochodu uzyskanego ze zróżnicowanych tytułów prawnych, błędnego wskazywania wysokości uposażenia senatorskiego, niewykazywania dochodów z tytułu działalności wykonywanej osobiście, niewykazywania zobowiązań lub braku wymaganej szczegółowości zobowiązań, rozbieżności między adresem zamieszkania podanym w oświadczeniu majątkowym

i adresem zgłoszonym do urzędu skarbowego, rozbieżności w wysokości kwoty dochodów wynikających z zeznania podatkowego i wskazanych w oświadczeniu majątkowym, braku wskazania tytułów prawnych do posiadanych nieruchomości, braku wskazania nazwiska panińskiego oraz braku wskazania kwoty wkładów wniesionych do spółki.

Zgodnie z decyzją przewodniczącego Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich uwagi nadsyłane przez urzędy skarbowe przekazywano zainteresowanym senatorom. Na podstawie otrzymanych uwag senatorowie, zgodnie z przyjętym parlamentarnym obyczajem, przedłożyli marszałkowi Senatu korekty i wyjaśnienia do oświadczeń majątkowych.

W wyniku przeprowadzonej analizy złożonych oświadczeń majątkowych komisja stwierdziła ich poprawność co do wymogów zasadniczych określonych w ustawie z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora.

W załączaniu przekazuję przegląd uwag urzędów skarbowych w kolejności alfabetycznej”. To był załącznik do projektu naszej opinii.

Proszę państwa, czy są do tego projektu uwagi lub jakieś propozycje redakcyjne, abyśmy coś w tej naszej opinii zmienili?

Skoro nie ma, to poddam pod głosowanie opinię Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich na temat oświadczeń majątkowych złożonych przez senatorów X kadencji według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem opinii w proponowanym brzmieniu? (g)

Kto jest przeciw? (o)

Kto się wstrzymał? (o)

Jeszcze senatorowie obradujący zdalnie...

Stwierdzam, że Komisja Regulaminowa, Etyki i Spraw Senatorskich jednogłośnie przyjęła opinię na temat oświadczeń majątkowych złożonych przez senatorów X kadencji według stanu na 31 grudnia 2020 r.

Dziękuję państwu senatorom za udział w posiedzeniu komisji.

Zamykam posiedzenie.

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy